

REGULAMIN DIECEZJALNEGO KONKURSU PLASTYCZNEGO

„**POD TWOJĄ OBRONĘ...**” **400. ROCZNICA CUDOWNEJ OBRONY GLIWIC I ŚLUBOWANEJ PIELGRZYMKI NA JASNĄ GÓRĘ**

Diecezjalny Konkurs Plastyczny jest wydarzeniem organizowanym z okazji obchodów 400-lecia cudownej interwencji Matki Bożej w trakcie oblężenia Gliwic w 1626 roku.

Konkurs jest objęty Honorowym Patronatem Biskupa Gliwickiego Sławomira Odera, Honorowym Patronatem Dyrektora Delegatury w Gliwicach Kuratorium Oświaty w Katowicach i Patronatem Medialnym Gościa Niedzielnego.

1. ORGANIZATOR

Organizatorem konkursu jest Sekcja Sztuki Sakralnej i Sekcja Szkolno-Katechetyczna Kurii Diecezjalnej w Gliwicach. Osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzenie konkursu w diecezji jest Anna Szadkowska OV i ks. Grzegorz Grąbczewski.

Do współpracy w organizacji konkursu na poziomie szkół zapraszamy wszystkich katechetów i nauczycieli plastyki oraz historii.

2. CELE KONKURSU

- włączenie się w przeżywanie 400. rocznicy cudownej obrony Gliwic i ślubowanej pielgrzymki na Jasną Górę
- poznanie wydarzeń z 1626 roku, będących ważnym elementem dziejów Gliwic i całego Śląska
- poznanie wartości, którymi kierowali się nasi przodkowie codziennym życiu
- wskazanie Matki Bożej, jako wzorca osobowego dla dzieci i młodzieży
- przypomnienie wartości kultu maryjnego w Kościele oraz jego przejawów w życiu społecznym i indywidualnym
- popularyzacja chrześcijańskich treści religijnych i kulturowych
- kształcenie świadomości plastycznej w zakresie symboliki chrześcijańskiej
- możliwość korelacji międzyprzedmiotowej (historii, plastyki i katechezy)
- wdrażanie i rozwijanie samodzielnej pracy twórczej
- wymiana twórczych doświadczeń

3. ZASADY KONKURSU

UCZESTNICZY:

Konkurs adresowany jest do przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu Diecezji Gliwickiej. Zapraszamy do udziału także uczniów Szkół Specjalnych.

KATEGORIE:

Konkurs prowadzony jest w następujących grupach wiekowych:

Grupa 1: przedszkola i klasy 0

Grupa 2: szkoły podstawowe – klasy I-III

Grupa 3: szkoły podstawowe – klasy IV-VI

Grupa 4: szkoły podstawowe – klasy VII-VIII

Grupa 5: szkoły ponadpodstawowe

WYMAGANIA:

Każdy uczestnik może zgłosić do konkursu tylko **jedną pracę**, wykonaną indywidualnie.

Prace mogą być wykonane w technice malarskiej (farby akrylowe, akwarele, tempery, pastele olejne), w technice rysunku lub w technice mieszanej. Autor pracy konkursowej może również wykonać ją techniką własną, uwzględniając możliwość jej oprawy, pozwalającą na wyeksponowanie w ramach wystawy pokonkursowej.

Nie przewiduje się prac przestrzennych.

Format prac: A3 (297x420mm), do tego należy dodać oprawę w passe-partout, na podłożu umożliwiającym transport i ekspozycję.

Każda praca powinna zawierać metryczkę, naklejoną na odwrocie (wzór w załączonym formularzu).

Prace niewymiarowe, bez oprawy passe-partout i nieopisane nie będą brane pod uwagę.

ETAPY:

Konkurs zostanie przeprowadzony w dwóch etapach:

ETAP 1 – SZKOLNY:

Wybór przez komisję szkolną najlepszych prac spośród uczestników we wszystkich grupach wiekowych. **Do następnego etapu można zgłosić tylko po jednej pracy z każdej grupy wiekowej** (nadesłanie większej ilości prac w danej grupie wiekowej skutkuje ich dyskwalifikacją).

Wraz z pracami zgłoszonymi z poszczególnych kategorii wiekowych, należy przesłać także wypełniony i podpisany protokół konkursowy (załącznik nr 3). Oprócz danych uczestników, istotną informacją w protokole jest podanie ogólnej liczby uczestników konkursu w danej placówce oświatowej.

ETAP 2 – DIECEZJALNY:

Wyłonienie laureatów przez Diecezjalną Komisję Konkursową, po ocenie wszystkich nadesłanych prac zgłoszonych do finału, spełniających wymogi regulaminowe.

TERMINY:

ETAP SZKOLNY: od 04.03. do 07.05.2026 r.

08.05.2026 r. - ostateczny termin nadsyłania prac na etap diecezjalny według określonych powyżej wymagań (liczy się data stempla pocztowego lub dostarczenia do Sekcji Sztuki Sakralnej) na adres:

**Sekcja Sztuki Sakralnej, Kuria Diecezjalna w Gliwicach
44-100 Gliwice, ul. Łużycka 1 z dopiskiem: KONKURS PLASTYCZNY**

Prace, które wpłyną po terminie 08.05.2026 r., nie będą rozpatrywane.

ETAP DIECEZJALNY: od 11.05. do 29.05.2026 r.

Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie Konkursu w Diecezji Gliwickiej powołują Komisję Konkursową, która wyłoni po 3 laureatów z każdej grupy wiekowej. Komisja ma także prawo przyznać wyróżnienia w każdej z grup wiekowych.

Protokół zawierający dane autorów nagrodzonych prac zostanie opublikowany najpóźniej po 3 dniach od chwili zakończenia prac komisji na stronie internetowej diecezji gliwickiej: <https://diecezja.gliwice.pl>

Opiekunowie laureatów zostaną poinformowani o wynikach konkursu drogą telefoniczną lub mailową.

Nagrodzone prace zostaną wyeksponowane na wystawie pokonkursowej w kościele katedralnym pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Gliwicach w terminie **od 12.06.2026 do 10.07.2026 r.**

Wernisaż wystawy, gala ogłoszenia wyników i wręczenia nagród laureatom konkursu nastąpi 12.06.2026 r. w gliwickiej katedrze i Centrum Edukacyjnym im. Św. Jana Pawła II w Gliwicach.

4. KRYTERIA OCENY PRAC KONKURSOWYCH

W ocenie prac będą brane pod uwagę następujące kryteria:

- zgodność z tematyką,
- samodzielność pracy,
- walory artystyczne,
- pomysłowość i oryginalność.

Do Regulaminu dołączony jest krótki opis wydarzeń związanych z cudowną obroną Gliwic i ślubowaniem pielgrzymki na Jasną Górę oraz innymi elementami czci oddawanej Matce Bożej przez dawnych mieszkańców naszego regionu. Informacje w niej zawarte mogą zostać wykorzystane w trackie przygotowywania uczniów do wyboru tematyki pracy konkursowej (patrz DODATEK).

5. NAGRODY:

Dla laureatów 3 pierwszych miejsc w każdej kategorii Diecezjalnego Konkursu Plastycznego przewidziane są ustalone przez organizatora nagrody rzeczowe, których wartość zależy od zajętego miejsca.

Nagrody są przewidziane również dla nauczycieli, którzy przygotowali laureatów do Konkursu.

6. UWAGI KOŃCOWE:

Organizator zastrzega, że prace zakwalifikowane do etapu diecezjalnego nie podlegają zwrotowi.

KONTAKT:

Sekcja Szkolno-Katechetyczna Kurii Diecezjalnej w Gliwicach
44-100 Gliwice, ul. Łużycka 1
tel. 32 230 71 42 wewn. 2
e-mail: katecheza@kuria.gliwice.pl

Sekcja Sztuki Sakralnej Kurii Diecezjalnej w Gliwicach
44-100 Gliwice, ul. Łużycka 1
tel. 32 230 71 42 wewn. 6

Anna Szadkowska OV
kom. 605 661 922
e-mail: a_szadkowska@kuria.gliwice.pl

ks. Grzegorz Grąbczewski
kom. 602 753 424
e-mail: g_grabczewski@diecezja.gliwice.pl

7. ZAŁĄCZNIKI:

- klauzula informacyjna
- zgłoszenie (Załącznik nr 1) – należy je wypełnić i przysłać razem z pracą
- metryczka (Załącznik nr 2) – należy wypełnić i nakleić na odwrocie pracy ucznia
- wzór protokołu etapu szkolnego (Załącznik nr 3) – należy wypełnić i przysłać wraz z pracą lub pracami wyłonionymi na etapie szkolnym konkursu

DODATEK

Informacje na temat wydarzeń związanych z cudowną obroną Gliwic i ślubowaniem pielgrzymki na Jasną Górę oraz innymi elementami czci oddawanej Matce Bożej przez dawnych mieszkańców naszego regionu

W 1618 roku wybuchła wojna trzydziestoletnia, która swoim zasięgiem objęła prawie całą Europę Zachodnią. W połowie sierpnia 1626 roku kilkutysięczny oddział wojsk duńskich, dowodzony przez hrabiego Ernesta Mansfelda, otoczył miasto Gliwice i zażądał jego poddania. Władze miejskie stanowczo odmówiły. 15 sierpnia – w uroczystość Wniebowzięcia NMP – najeźdźcy przypuścili szturm na mury miasta. Zaciekły opór wszystkich mieszkańców, zarówno mężczyzn, jak i kobiet – trwający trzy dni – uniemożliwił Duńczykom zdobycie grodu. Heroiczna obrona odbiła się szerokim echem na Śląsku i znalazła odzwierciedlenie w ówczesnej historiografii, jak i literaturze pięknej. Kolejna próba oblężenia Gliwic miała miejsce w lutym 1627 roku i także zakończyła się niepowodzeniem.

W czasie oblężenia miasta w 1626 roku Gliwiczanie złożyli uroczyste ślubowanie, że jeśli Matka Boża uratuje miasto, to po wszystkie czasy mieszkańcy Gliwic będą pielgrzymować na Jasną Górę. I oto stał się cud – nagle wróg odstąpił od oblężenia. Atakujący dostrzegli postać Maryi osłaniającej swym płaszczem miasto i jego mieszkańców. Wiadomość tę przynieśli mieszkańcy okolicznych wiosek, którzy także widzieli ten cud. Do dziś w kościele pw. Wszystkich Świętych w Gliwicach znajduje się obraz namalowany na część cudownego ocalenia Gliwic, na którym Matka Boża ukazuje się nad murami miejskimi i rozpostartym płaszczem osłania miasto.

14 sierpnia 1629 roku cesarz Ferdynard II Habsburg wyraził swoją wdzięczność za bohaterską obronę miasta oraz za opowiedzenie się po jego stronie i nadał Gliwicom nowy, bardzo wymowny herb. W górnej części pola umieszczono Madonnę z Dzieciątkiem. Herb ten przetrwał ponad 300 lat i zmieniony został dopiero po 1945 roku przez nowe, komunistyczne władze miasta.

W pierwszej, ślubowanej w trakcie oblężenia miasta, pielgrzymce uczestniczyło 80 Gliwiczian, którzy 29 września 1627 roku ofiarowali przed wizerunkiem Czarnej Madonny chorągiew w wizerunku Matki Bożej. Spaliła się ona w trakcie pożaru klasztoru w 1690 roku. Pięć lat później – w roku 1695 – ofiarowano nową chorągiew. W pielgrzymce tego roku uczestniczyli duchowni z Gliwic i okolicy, rajcy i mieszkańcy miasta oraz chłopci z pobliskich wiosek, łącznie około 400 osób.

Z okazji 300. rocznicy fundacji klasztoru na Jasnej Górze, wykonany został obraz – tzw. zaplecek, który osłania od tyłu cudowny wizerunek. Tak zwana „Mensa Mariana”, obok malowanej historii jasnogórskiego obrazu, posiada także panoramy czterech miast – Gliwic, Krakowa, Raciborza i Torunia – nad którymi ukazuje się postać Madonny. W ten sposób upamiętnione zostały cudowne interwencje Matki Bożej, ocalającej te miasta od grożących im klęsk (wojny, pożaru, zarazy czy kataklizmów naturalnych), wiara ich mieszkańców w orędownictwo Maryi, a także fakt, że to właśnie oni, jako pierwsi zaczęli regularnie pielgrzymować do Częstochowy.

W 1926 roku miasto świętowało 300. rocznicę cudownych wydarzeń i ślubów gliwických mieszczan, jakie złożyli oni Matce Bożej. 5 września 1926 roku na gliwickim rynku, przy figurze Maryjnej na ścianie ratusza, kardynał Adolf Bertram z Wrocławia sprawował Mszę świętą, w trakcie której ponowiono oddanie miasta pod opiekę Matki Bożej.

Obecni byli wtedy nadprezydent miasta, radni miejscy, liczni duchowni i tysiące wiernych.

Od 1992 roku – kiedy powstała diecezja gliwicka – ślubowana w 1626 roku pielgrzymka na Jasną Górę, gromadzi każdego roku nie tylko mieszkańców miasta ale i całej diecezji. W sierpniu 2007 roku, z okazji 15 pielgrzymki diecezjalnej pątnicy – wzorem przodków – ofiarowali Czarnej Madonnie wotywny sztandar. Otwiera on dzisiaj poczet sztandarów wiszących w Sali Rycerskiej jasnogórskiego klasztoru.

(na podstawie „Ordo Diecezji Gliwickiej 2026”).